

Scenoje – Mokytojas ir Mokinys: kuris daugiau jaudinosi?

Pavykusio (bent jau sprendžiant iš atsiliepimų) Respublikinio muzikos (meno) mokyklų instrumentinių ansamblių festivalio „Mokytojas ir Mokinys“ tikslas buvo propaguoti mokytojų ir mokinių ansamblinio muzikavimo tradicijas, skatinti jų kūrybinį bendradarbiavimą, koncertinę praktiką, tobulinti atlikėjų meistriškumą, kelti muzikos (meno) mokyklų mokytojų prestižą.

Festivalio koordinatore Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos direktorė Aušra Šikšnelienė įsitikinusi – mokykla negali būti izoliuota nuo aplinkos bendruomenės gyvenimo, nes ji turi perduoti, puoselėti ir tęsti kultūrą. Toks jos vaidmuo. Labai svarbu išugdyti visuomenei žmones, galinčius kolektyviai mąstyti. Šis festivalis – priemonė stengtis padėti formuoti įgūdžius, galbūt imtis gebėjimus pranokstančių uždavinių ir juos įgyvendinti.

2013 m. Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokykla ėmėsi iniciatyvos sukviesti iš visos šalies buvusius Lietuvos muzikos ir teatro akademijos absolventus su savo mokiniais dalyvauti projekte „Mokytojas ir mokinys“. Tuomet jis buvo skirtas Lietuvos muzikos ir teatro akademijos 80-mečiui. Iš 16 šalies muzikos mokyklų dalyvavo 32 duetai. Juos vertino garbi komisija su prof. Sauliumi Sondeckiu priešakyje.

Į festivalį 2015 m. vasario 22 d. buvo kviešti Lietuvos muzikos (meno) mokyklų mokiniai su instrumentų mokytojais iš Druskininkų, Klaipėdos, Naujosios Akmenės, Raseinių, Kėdainių, Panevėžio, Ukmergės, Molėtų, Širvintų, Rudaminos, Elektrėnų, Vilniaus ir kitų miestų. Palyginti su 2013 m., festivalio populiarumas išaugo – muzikavo 43 ansambliai. Prof. S. Sondeckis buvo kvieštas į renginį, bet šiemet, deja, dėl ligos neatvyko.

Festivalį vedė Janina Pranaitytė. Ši koncertų pranešėja ne veltui vadinama Lietuvos nacionalinės filharmonijos talismanu – be jos sunkiai įsivaizduojamas koncertinis vakaras. Spaudai J. Pranaitytė yra prisipažinusi, kad namuose saugo pačius pirmuosius vieno nepriklausomo laikraščio numerius ir nesiruošia jų išmesti, nes tie laisvosios spaudos pavyzdžiai jai yra „kaip Lietuvos Nepriklausomybės ženklas ir kaip laisvės šauklys“. Tad vesti muzikinį renginį, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 25-mečiui, ji mielai sutiko. Festivalis vyko vienoje gražiausių sostinės koncertų salių – Šv. Kotrynos bažnyčioje.

„Kas gali būti gražiau ir prasmingiau, kai scenoje kaip lygus su lygiu koncertuoja mokytojas ir mokinys? Tokią gražią šventę mums dovanoja Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokykla“, – tokiais žodžiais koncertą pradėjo pranešėja. – „Mokytojas ir Mokinys“ – tai jau tradiciniu tapęs respublikinis festivalis. Nuo

Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos mokytoja Daiva Tumėnaitė-Vizgirdienė ir mokinys Vincas Rylėškis (fleita)

pirmų mokslo metų brandinta artima kūrybinė draugystė, ugdyta meilė muzikai, pažinimas, koncertinė patirtis ir nežinia, kas šiandieną labiau jaudinasi scenoje – mokytojas ar mokinys?“

Ilgametė, visapusiškai išprususi koncertų vedėja yra baigusi dainavimo specialybę Lietuvos muzikos akademijoje ir lituanistiką Vilniaus universitete.

„Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokykla džiaugiasi ir didžiuojasi, kad švęsti Lietuvos laisvės dienos 25-meį susirinko jaunieji atlikėjai iš visos Lietuvos. Branginkime laisvę, nes ji suteikė mums galimybę draugauti, bendrauti, muzikuoti, augti ir tobulėti. Monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas yra pasakęs, kad gražinti Lietuvą nėra vienos kokios nors žmonių grupės privilegija, tai yra visos Lietuvos piliečių šventa pareiga. Tad gražinkime Lietuvą darbais“, – taip pradėdama festivalį kalbėjo „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos direktorė.

Šventės dalyvių pasveikinti atvykęs Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjas Kęstutis Kaminskas padėkojo mokyklos vadovybei, festivalio organizaciniam komitetui už kūrybingą vadybinę veiklą ir prasmingą bendradarbiavimą puoselėjant pedagogų kultūrinių, meninių kompetencijų plėtotę.

„Tvirtai žinome, kad esame stiprios kultūros tauta, – teigė tuometinio Vilniaus miesto savivaldybės mero Artūro Zuoko patarėjas kultūros klausimais Gintaras Sodeika. – Šis renginys neabejotinai stiprina mūsų kultūros pamatus, todėl leiskite nuoširdžiai tikėti, kad projektas yra prasmingas ne tik tuo, jog

į sceną išeina Mokytojas ir Mokinys. Muzikai puikiai žino, kad tiek mokiniai, tiek mokytojai išeiti drauge į sceną lygiomis teisėmis yra abipusiai savotiškai jaudinantis ir įdomus išbandymas, iššūkis. Taigi manau, kad ši iniciatyva ugdo ir pasitikėjimą, ir, be jokios abejonės, kūrybinį meistriškumą.“

Kiekvienas darbas turi ir kitą pusę – tik jį atlikęs pamatai, ko dar trūko. Muzikavimas ansambliuose kelia specifinius uždavinius, ugdo visų dalyvių savarankiškumą, atsakomybės jausmą. Projekto vadovė Liudmila Ikonikova sakė: „Vyksta labai

Festivalio dalyvės iš Elektrėnų meno mokyklos

daug įvairių festivalių, konkursų, kuriuose dalyvauja mokiniai, tad savęs paklausėme, o kodėl mokytojas ir mokinys negalėtų į sceną išeiti kartu? Idėja pasirodė esanti įdomi ir pasitvirtino. Nesinori kartotis. Kiekvieną kartą atsiranda naujų minčių, kaip viską padaryti dar tobuliau, profesionaliau, kaip pasiekti, kad tai taptų švente mokiniams, mokytojams, tėvams, klausytojams. Gal kada nors toks renginys vyks ir kasmet. Nebuvo atrankos, suteikėme laisvę, norėjome pasitikėti mokytojais, kurie ruošėsi, rimtai žiūrėjo į programos atlikimo kokybę tokioje scenoje kaip Šv. Kotrynos bažnyčia. O kliuvinių organizuojant renginį visada pasitaiko.“

Renginio svečio, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos prof. Eduardo Gabnio nuomone, festivalio dedikacija turi paskirtį. „Ir ta laisvės nuotaika šiandien tokia prasminga, kai visa Europa verda. Mes suprantame, ką reiškia Laisvės diena kiekvienam laisvos šalies piliečiui. O iš tiesų, kokia šiandien šventė? Pirmiausia – yra daug muzikos, kuri ypač nuostabiai skamba tuomet, kai ją atlieka mokiniai ir mokytojai. Muzikos mokymas yra be galo intymus, individualus procesas, bet kada mokytojas, paėmęs į rankas savo instrumentą, kartu su mokiniu ryžtasi išeiti į didžiąją sceną, jaučiama didelė įtaiga. Pirmasis festivalis, vykęs prieš dvejus metus, mums pasufle-ravo, kad renginys turėtų būti labiau „festivalinio“ pobūdžio. Prof. S. Sondeckio mintis buvo tokia, jog nereikėtų skirstyti prizinių vietų, nes svarbiausia yra pati šventiška dalyvavimo dvasia. Jo pasakyti žodžiai buvo įgyvendinti. Džiaugiuosi, kad šis festivalis turėjo tokią gražią geografiją – dalyvių sulaukta iš visų Lietuvos kampelių. Kai kurios mokyklos labai pasistengė ir parodė gražius ansamblius. Šios dienos programoje įdomiai skambėjo klarnetai, kanklės – visų geru žodžiu nesuminėsi. Mūsų devizas – originali, prasminga ir įdomi interpretacija. Visiems linkiu įkvėpimo būsimiems laimėjimams. Labai dėkoju

„Ažuoliuko“ muzikos mokyklai, nes šio festivalio idėja yra be galo įdomi, svarbi ir prasminga.“

Norėčiau užbaigti Čikagos lietuvių žurnale „Laiškai lietuviams“ (1957 m. rugsėjis) rastu pasvarstymu apie Mokytoją ir Mokinį. „Visą žmoniją galima suskirstyti į dvi dalis: mokinius ir mokytojus. Tačiau galima sakyti, kad kiekvienas žmogus yra ir mokinys, ir mokytojas, nes nuo gimimo iki mirties jis nuolat iš kitų mokosi, o kiti mokosi iš jo. Kūdikis mokosi iš motinos, o motina – iš kūdikio. Studentas mokosi iš profesoriaus, bet ir profesorius gali daug ko pasimokyti iš studento. Kiekvienas žmogus, nori ar nenori, savo pavyzdžiu ir savo asmenybe nuolat moko kitus. Kiekvienas žmogus, nors jis būtų ir mokyčiausias, nuolat mokosi iš kitų, nors jie būtų ir maži kūdikiai, visiški bėmoksčiai ar suvaikėję seneliai. Tai yra svarbus motyvas, dėl ko mes turime gerbti kiekvieną žmogų – juk jis yra mūsų Mokytojas. Tai yra kiekvienam gražus priminimas, kad jis negyvena tik sau, bet kitiems – į jį visi žiūri ir iš jo mokosi; jis, ir mažiausiu žiburėliu būdamas, vis tiek šviečia kitiems ir padidina tą šviesą, kuri apšviečia visą Dievo sutvertą pasaulį.“

2013 m. gruodžio 6 d. dirigentui, pedagogui, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatui prof. S. Sondeckiui buvo įteiktas Kultūros ministerijos garbės ženklas „Nešk savo šviesą ir tikėk“. Priimdamas apdovanojimą, dirigentas sakė: „Didžiosios muzikos reikia mokytis taip, kaip mokoma literatūros, kad žmonės galėtų suvokti poeziją, didžiąją prozą. Dabar visa tai nebėra dėmesio centre, nes brukama prasta pramoga, nors visoje Lietuvoje turime šimtus puikiai grojančių, talentingų moksleivių. Juk Europai ir pasauliui pirmiausia prisistatome per savo meną ir kultūrą.“

Tarsi ir šiam festivaliui pasakyta...

Antanas ALIŠAUSKAS